

Nr 680

Av herr Spetz, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 160, med förslag till lag om ändrad lydelse av 39 § 3 mom. och 46 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

I proposition nr 160 föreslås ändring av 39 § 3 mom. och 46 § 2 mom. kommunalskattelagen innebärande höjning dels av det skattefria bottenbeloppet för inkomst av kapital, dels också höjning av det s. k. försäkringsavdraget.

I annan motion till årets riksdag har jag anfört vissa synpunkter på frågan om avdrag vid taxering för inkomst och vill här hänvisa till dessa.

Departementschefens motivering för avdragens höjning är den sparstimulans, som förmenas ligga i dessa avdrag. Frågan om sparstimulerande åtgärder har grundligt utretts av särskilda utredningsmän, som den 6 december 1960 avlämnat sitt betänkande. I betänkandet konstateras att de förslag och försök som gjorts i regel tagit sikte på att stimulera *nysparande*. Försöken torde kunna betecknas som kostsamma och i stort sett misslyckade. Oberoende av premieringen skulle med all sannolikhet sparandet ändå kommit till stånd. Glädjande nog har det enskilda sparandet ökat i snabbare takt än den allmänna inkomstökningen. En skatteminskning som premiering synes under dessa förhållanden inte bara onödig utan också principiellt felaktig.

Beträffande försäkringsavdraget vill jag till en början erinra om att en stor del av premierna för en försäkring icke utgör sparande. Endast kapitalförsäkringsdelen kan med rätta hänföras till sparande. Återstoden är riskfördelning. Skattelagsakkunniga ifrågasatte i sitt betänkande (SOU 1954: 18) att detta avdrag skulle av principiella skäl avskaffas. Känt är hur ifrågavarande avdragsrätt utnyttjas som skäl av mindre nogräknade ackvisitörer.

Ytterligare två synpunkter skall här anföras. Den ena är de ständiga ändringarna i skatteförfattningarna. Enligt min mening kritiseras statsmakterna med rätta för att författningarna inte ens två år å rad är lika. Följden är att allmänheten aldrig lär sig att deklarerera på ett rätt sätt eller vågar lita till sin egen kunskap om författningarnas innehåll. Relativt betydelselösa ändringar sådana som de föreslagna bör sålunda icke komma till stånd.

Den andra är av mera allmän innebörd. Relativt få skattskyldiga torde ha klart för sig hur avdrag vid taxeringen verkar. I sak innebär avdrag i olika

avseenden motsvarande höjning av ortsavdraget. En skattskyldig i ortsgrupp III, gift, ägare av eget hem, tillräckligt försäkrad och ägare av ett mindre kapital (ca 16 000 kr.) har ett ortsavdrag av 3 680 + 200 + 600 + 600 + 600 kr. = 5 680 kr! Har hustrun egen inkomst och har makarna minderåriga barn stiger ortsavdraget med ytterligare upp till 2 000 kr. Vid beräkning av statsbeskattningen ökar ortsavdraget ytterligare med kommunalskattebeloppet. I jämförelse med dessa belopp förefaller spänningen mellan ortsgrupperna, 160 kr., som relativt betydelselös.

Med stöd av vad jag sålunda anfört hemställer jag,
att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 16 maj 1961

Gunnar Spetz

Nr 681

Av herr Ewerlöf m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 150, angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1961/62, m. m.

(Lika lydande med motion nr 803 i Andra kammaren)

Stockholm den 16 maj 1961

K. G. Ewerlöf

Ebon Andersson

Carl Eskilsson

Ragn. Bergh

Erik Hagberg

E. Birke

G. Svärd